

Bijlage 19^e Nieuwsbrief Stichting Pensioenfonds Croda

Toelichting en aanvullende onderwerpen

Indexatie

Bij indexatie streeft het bestuur er naar om de pensioenen van de actieve deelnemers te verhogen met de loonindex (de collectieve loonstijging in de CAO) en van de inactieve deelnemers (incl. gepensioneerden) met de Consumenten prijsindex (CPI alle huishoudens, afgeleid) gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De indexatie is niet gegarandeerd en hangt af van de financiële situatie van het pensioenfonds. Afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad zal het bestuur elk jaar bepalen of, en zo ja, hoeveel er kan worden geïndexeerd. Bij een beleidsdekkingsgraad onder de 109,4% kunnen we niet indexeren. Als de beleidsdekkingsgraad tussen de 109,4% en ca. 125% ligt kunnen we gedeeltelijk indexeren. Bij een beleidsdekkingsgraad boven ca. 125% kunnen we volledig indexeren. Deze grenzen zijn voorgeschreven door DNB.

Zoals aangegeven heeft het pensioenfondsbestuur op basis van de beleidsdekkingsgraad besloten dat er over 2017 ruimte is voor een gedeeltelijke indexatie voor de actieve deelnemers en de inactieve deelnemers en de gepensioneerden.

Hieronder treft u een overzicht aan van de verleende indexaties over de afgelopen jaren.

	Actieven		
	CAO-loonstijging	Toegekende indexatie	Totale indexatie achterstand (opgeteld)
2014	2,00%	1,00%	5,32%
2015	1,70%	0,26%	6,66%
2016	1,85%	0,00%	8,51%
2017	2,00%	0,78%	9,73%

	Inactieven/gepensioneerden		
	CPI-prijsindex	Toegekende indexatie	Totale indexatie achterstand (opgeteld)
2014	0,64%	0,32%	7,50%
2015	0,45%	0,07%	7,91%
2016	0,25%	0,00%	8,16%
2017	1,37%	0,53%	9,00%

Hoe staat het met de beleggingen?

Waarom beleggen?

De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is om de afgesproken pensioenen uit te kunnen keren, nu en in de toekomst. Daarnaast heeft het pensioenfonds de ambitie om de opgebouwde pensioenen te indexeren. Om dit te bereiken moet het pensioenfonds beleggen. Als het pensioenfonds het geld op een spaarrekening zou zetten, levert dat veel te weinig op. Gevolg: een lager pensioen of een veel hogere premie. Natuurlijk brengt beleggen wel risico's met zich mee. Beleggingen kunnen in waarde stijgen, maar ook dalen. Echter, ze zijn niet allemaal even gevoelig voor een stijging of daling. Om het risico acceptabel te houden, hebben wij verschillende soorten beleggingen.

Risico en rendement

Beleggen kent geen garanties en zekerheden. We halen graag een goed rendement, maar dat doen we gecontroleerd en zorgvuldig. Binnen het pensioenfondsbestuur en met de CAO-partijen hebben we afgesproken hoeveel risico we willen lopen en daar houden we ons aan. Dat betekent dat we afspraken hebben over de spreiding van beleggingscategorieën:

- Matching portefeuille. Dit betreft beleggingen in vastrentende waarden. Doelstelling van deze beleggingen is om een (gedeelte) van gevoeligheid voor de renteschommelingen van de verplichting op te vangen. Dit noemen wij de rente afdekking;
- Return portefeuille. Dit betreft beleggingen in aandelen (gespreid over regio's) en vastgoed.

Die afspraken houden we nauwlettend in de gaten. In de tabel ziet u de samenstelling van de portefeuille.

Gegevens beleggingsportefeuille	Rendementen			Samenstelling		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Matching portefeuille	-3,0%	10,7%	-0,7%	45,9%	45,6%	50,3%
Return portefeuille	15,7%	7,9%	8,7%	54,1%	54,2%	49,7%
Totaal rendement	7,0%	10,3%	0,2%			

In 2017 hebben we een beleggingsresultaat behaald van 7%. In 2017 presteerde de matching portefeuille negatief bij een oplopende rente, in 2016 was de daling van de rente de factor met de grootste bijdrage aan het rendement. De returnportefeuille presteerde beter dan in 2016 en compenseerde het negatieve resultaat op de matching portefeuille.

De waarde van de verplichtingen (de pensioenen) bleef vrijwel op het zelfde niveau, ondanks de stijging van de gemiddelde rente.

De doelstelling voor omvang van de matching portefeuille is 50% met een bandbreedte van 40%-60%. In het jaarverslag worden de beleggingsresultaten en het -beleid toelicht.

Welke kosten heeft het pensioenfonds gemaakt?

Kosten pensioenuitvoering	2017	2016	2015
Kosten pensioenadministratie (x € 1.000)			
Administratiekosten	185	206	239
Bestuursondersteuning	123	130	130
Actuariaal	68	77	55
Overige kosten	63	53	40
Totale kosten pensioenadministratie	439	466	464
Kosten beleggingen (x € 1.000)			
Adviseurskosten beleggingen	56	28	61
Directe kosten beleggingen	506	415	410
Indirecte kosten beleggingen	143	213	154
Transactiekosten beleggingen	33	76	nb
Totale kosten beleggingen	738	732	625
Beleggingskosten in % belegd vermogen	0,47%	0,50%	0,47%
Totaal pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)	1.177	1.198	1.089
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (excl. slapers)	2.587	2.662	2.527
Totale kosten in % van verplichtingen (incl DC)	0,77%	0,79%	0,80%

Afname pensioenuitvoeringskosten per deelnemer

De totale pensioenuitvoeringskosten bestaan uit de kosten van de pensioenadministratie en de beleggingskosten tezamen. De kosten over 2017 zijn wat lager dan in 2016 en het aantal deelnemers exclusief slapers wat hoger. De kosten per deelnemer dalen daarom.

Het pensioenfondsbestuur kijkt scherp naar de kosten en probeert deze zoveel mogelijk te beperken door bijvoorbeeld de genoemde dure externe professionals alleen in te schakelen als het echt nodig is. Veel voorbereidende werkzaamheden kunnen door het pensioenbureau worden uitgevoerd. Door de lagere tarieven scheelt dit in de kosten.

Overzicht belangrijke drempelbedragen en grondslagen

	Per 1 juli 2018	Per 1 januari 2018	Per 1 juli 2017
Opbouwdrempel Het bedrag van het pensioengevend salaris waarboven pensioenaanspraken worden opgebouwd	€ 16.475	€ 16.475	€ 16.475
Beleggingspensioengrens Bruto jaarsalaris waarboven geen pensioen wordt opgebouwd in het basispensioen, maar in de module beleggingspensioenen	€ 56.195	€ 56.195	€ 57.074
Werknemersbijdrage Basispensioen Bijdrage werknemer in de module basispensioen, deze wordt berekend over het bruto jaarsalaris tussen de opbouwdrempel en de beleggingspensioengrens	2,27%	2,80%	2,45%
Premiegrens De grens waarboven een werknemersbijdrage geldt van 5% van de pensioengrondslag	€ 56.195	€ 56.195	€ 57.074
AOP-uitkeringsdrempel Het bedrag waarboven een bovenwettelijk arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) kan worden toegekend	€ 55.180	€ 54.184	€ 54.184

Vanwege wijzigingen in fiscale wetgeving, zijn de grenzen al per 1 januari 2018 aangepast, zie hiervoor de informatie in nieuwsbrief 18.

Heeft u nog vragen of wilt u meer informatie?

Meer informatie kunt u vinden op onze website, www.pfcroda.nl. Ook het volledige jaarverslag 2017 kunt u op onze nieuwe website bekijken, bij het onderdeel "documenten voor u". Het is ook mogelijk een papieren exemplaar van het jaarverslag op te vragen bij het pensioenbureau, Dion Pensioen Services.

Kunt u de gewenste informatie niet vinden op de website, neem dan gerust contact met ons op via e-mail of telefoon. Hieronder treft u de gegevens aan.

Werknemers

Ilse van Kruistum, afdeling HR van Croda Nederland
E-mail : salaris.administratie@croda.com
Telefoon : 0182-542175

Ex-werknemers en gepensioneerden

Dion Pensioen Services (pensioenbureau)
E-mail : croda@dion.nl
Telefoon : 0523-208251

Disclaimer

De informatie in deze nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld. U kunt hieraan echter geen rechten ontleen. Deze zijn omschreven in het voor u geldende pensioenreglement.